

Diamantné Kovács Zsófia

Hogyan építhetjük be az eladási
beszélgetésbe a ruházati anyagokról
szerzett ismereteinket?

 NSZFI
NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése:
Ruházati termékek forgalmazása

A követelménymodul száma: 0008-06 A tartalomazonosító száma és célcsoportja: SZT-004-30

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

A vásárlásaink során gyakran kerülünk kapcsolatba az eladókkal. Nem mellékes, hogy a velük folytatott beszélgetés során mennyire tudnak szakszerű tanáccsal szolgálni a termékekről. A ruházati termékek viselési tulajdonságait, kezelhetőségét az alapanyagok jellemzői határozzák meg. Bolti eladóként sikerül-e ennek a helyzetből adódó kihívásnak megfelelni, sikerül-e olyan tanácsokat adni a vásárlóknak, hogy az igényeiknek minél megfelelőbb tulajdonságokkal rendelkező, könnyebben kezelhető terméket tudjanak választani? Az alapanyagokról szerzett ismereteknek sokrétűnek, szakszerűnek, közérthetőnek kell lennie, valamint a valóságnak is meg kell felelniük, mert a vásárlók a valótlan tanácsokat hamar felismerhetik, a ruházati terméket a nem megfelelő kezeléssel tönkre is tehetik, ezzel nagyon kellemetlen helyzetbe kerülhetnek az eladók, sőt a kártérítési igény is felmerülhet, a tönkrement, vagy károsodott, esetleg nem megfelelő termékek estén.

Hogyan tudnak az eladók ezeknek a magas szintű elvárásoknak megfelelni?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A leendő eladóknak tájékozottnak kell lenniük a divat világában, hiszen a divat az emberi kultúra része, az önkifejezés egyik eszköze. Az élet sok területén találkozhatunk vele. Pl. beszélhetünk bizonyos tárgyak divatjáról, az öltözködésünkben a ruha, cipő, ékszerek, órák, egyéb kiegészítők megválasztásának, a magatartásformáknak, a szabadidő eltöltésének, az iskolaválasztásnak, a pályaválasztásnak, még életcélunk megvalósításában is szerepe van. Azt, hogy milyen ruhát hordunk, befolyásolja a divat, de egyéniségünk, ízlésünk is meghatározza, vagy egyéb indítékok, mint pl. a kényelemre vagy luxusra való törekvés, feltűnési vágy, extravagancia, a megszokottól való eltérés, vagy éppen a hagyományoshoz való ragaszkodás.

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

A divatot a divattervezők alakítják ki, munkájuk során a gazdasági és társadalmi folyamatok és igények elemzése alapján alakítják ki elképzeléseiket. Hatásuk a művészetek, környezet-, tárgy- és öltözködéskultúra, majd ezek figyelembevételével egy adott időszakra meghatározzák a követendő divatirányzatot, a trendet. A divattervezés napjainkban annyit jelent, mint közvetíteni az egyén és társadalom, a gazdaság és kultúra között, azaz a kultúra minden területén érvényesül, figyelembe veszi az igények és érdeklődés változását.

A trendeket kivétel nélkül többféle stílus jellemzi. Stílus alatt az öltözködésben a tervezést, a ruha vonalát más néven sziluettjét értjük. Sokféle stílus alakult ki, amelyek adottak, nem változnak. Az azonban változik, hogy éppen melyik divatos, tehát csak a divat változik. Azért fontos, hogy többféle stílus is divatos legyen egyszerre, hogy a tervezőknek nagyobb mozgásteret legyen, hogy a gyártóknak több lehetőségük legyen a termékek elkészítésénél és nem utolsósorban a vásárló, megválaszthassa a hozzá leginkább illő, vagy neki tetsző öltözetet.

A stílusirodák a trendek ismeretében kollektiókat készítenek elő és mutatnak be, azoknak a kisebb, nagyobb cégeknek dolgoznak, amelyeknek nem éri meg saját fejlesztő részleget fenntartani.

A stílusirodák feladata az, hogy információval szolgáljanak az alapanyaggyártóknak. Minták segítségével és tanácsokkal segítik az új kollektió kialakítását. A szakkiadók feladata általánosabb jellegű. Ezek a társaságok szakkönyveket és szakfolyóiratokat adnak ki és forgalmazznak, melyek között megtalálhatók a divatinformációkat tartalmazó kiadványok is. A szakkiadók által kiadott szaklapok a szakma számára szolgáltatnak folyamatos információt, általában havi gyakorisággal.

1. ábra. Trendi információk, narancsszín¹

Az aktuális színtrendek kialakítása során különösen feltűnő a narancsszín, nem sokan merik tetőtől talpig viselni, így valószínűleg a kiegészítők terén fog hódítani ez a trend. A narancsszínt Marc Jacobs részesítette leginkább előnyben a 2010-es tavaszi kollekciójánál, de azóta már a következő őszi-téli bemutatókon is felbukkant az árnyalat barnával párosítva. Szóval, ha most bevásárolunk, akkor még télen is használhatjuk rikító táskáinkat és cipőinket. Választhatunk azonban más árnyalatokat is, hiszen nem megvetendő a kevésbé feltűnő terrakotta sem.

Az eladók tájékozódhatnak a szak- és divatlapokból az aktuális színekről, formákról. Ezeket a munkájuk során hasznosíthatják, az eladótér kialakításánál már figyelhetnek arra, hogy a divatnak megfelelő, jobban keresett színeket, formákat, ruhadarabokat előtérbe helyezzék, jobban hozzáférhető helyen tárolják, stb.. A szak- és divatlapok, felsorolása sohasem lehet teljes, folyamatos a változás, különösen igaz ez a divatmagazinokra. Talán a legjobb példa erre a Magyar Burda esete. Két év szünet után 2005 októberében jelent meg újra, a nagyközönség által kedvelt megújult formájú és tartalmú divat és stílus magazin. A divatlapok nagy része a hölgyeknek szól, gyakran szokták „női” lapoknak is nevezni ezeket. A teljesség igénye nélkül néhány divattal foglalkozó folyóirat címe: Magyar Burda, Beau Monde, Cosmopolitan, Elle Magazin, Shape, Vogue Magazin.

¹ Forrás: Google képkereső, csajos_csajok.mindenkilapja.hu, 2010-10-26

A nagyközönségnek szóló divatlapok és a szakembereknek szóló szaklapok tartalmukban hasonlóak, megjelenésük célját tekintve azonban nagy különbség van közöttük. A szaklapok feladata az, hogy a szakmának, ill. a szakemberek szezononkénti felkészülését elősegítsék. Ezért a szaklapokban a trendek akkor jelennek meg, amikor a tervezőknek a kollekciókat el kell kezdeni tervezni, azaz jóval a szezon előtt. Olyan információkat tartalmaznak, amelyeket, a vásárló közönség nem ért, vagy ami nem is érdekli. A legkorábban megjelenő kiadványoknak, trendfüzeteknek igen magas az ára, mert az új divatra vonatkozó speciális információk nagyon fontosak a tervezők számára, akik ezeket elsősorban használják.

A lehetséges tájékozási források a divatlapok mellett, a TV, rádió divattal kapcsolatos hírei, az áruházi katalógusok, valamint az INTERNET. Ezek az információk, a szezon elején, vagy alatt látnak napvilágot egyidőben a hazai vagy a külföldi kirakatokban látható választékkal. Külföldön és Magyarországon is számtalan népszerű divatlap, társasági magazin jelenik meg, amelyek a divat alakulásával várható vagy ajánlott változataival foglalkozik. Az ipar után, a kereskedelemnek is legfőbb feladata a trendek ismerete és a felkészülés az új divatirányzatokra. Sokféle szakmai kiadványból értesülhetnek a kereskedők a várható divatról. Számtalan nemzetközi trendkiadvány nyújt rendszeres információt, a szakcsoportok rajzos, szöveges, fotós anyagokat bocsátanak az érdeklődők rendelkezésére. Szakmai előadásokat, konzultációkat is tartanak a tájékoztatás elősegítésére. Ezek az információk azonban általános jellegűek, azt biztosítják a kereskedő számára, hogy divatos lesz a kollekciója, de nem lesz egyedi. Ahhoz, hogy a sajátos arculatot ki tudja alakítani a kereskedő az irányzaton belül, és az adott országra, piaci viszonyokra és a célba vett vásárló rétegre alkalmazni tudja, sok egyéb tennivalója is van. Az egyedi kollekció kialakításához szükséges információ összegyűjtéséhez és átalakításához kutatásra, ennek eredményeit összefoglaló rendszeres előrejelzésekre és piaci információkra is szükség van.

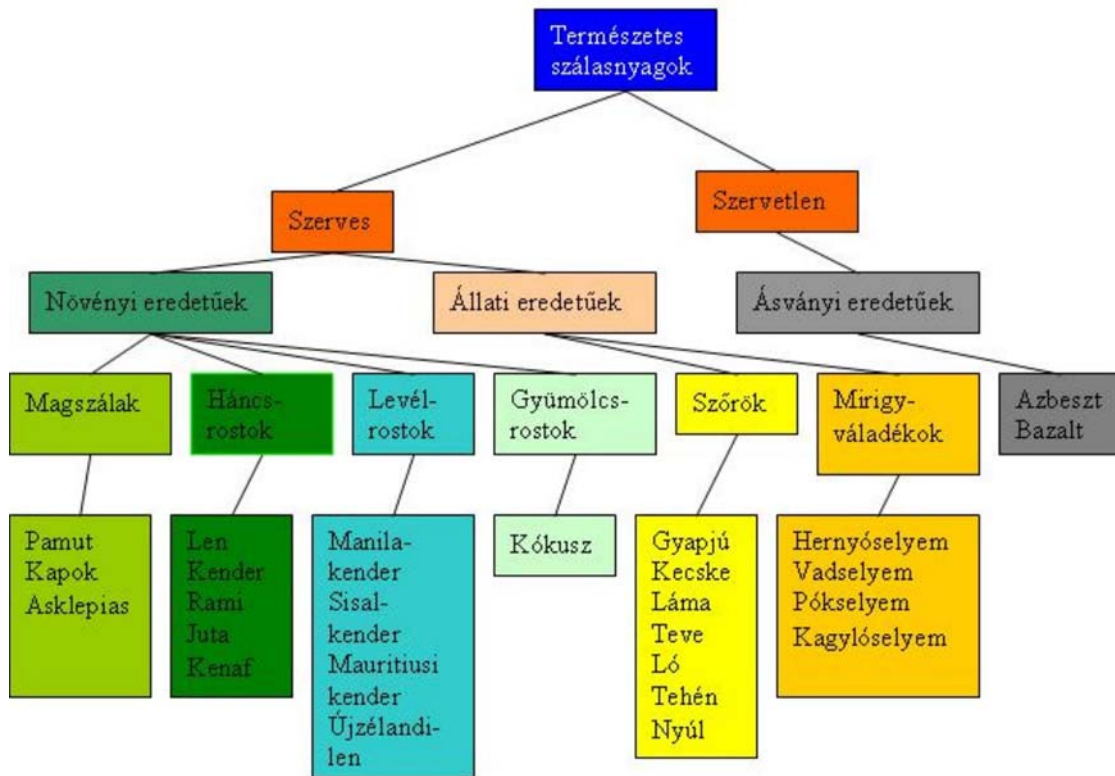
1. Az alapanyagok jellemzői, viselési tulajdonságai

A különféle textil és ruhaipari termékek jellemző tulajdonságait, feldolgozhatóságát, kezelhetőségét a termék alapanyaga határozza meg döntően. Pl. bármilyen terméket készítünk a gyapjú alapanyagból, akár kesztyű, kabát, kötött pulóver, bízzhatunk abban, hogy mindegyik kiváló hőszigetelő, melegtartó tulajdonságokkal fog rendelkezni.

A következőkben végignézzük a különféle alapanyagok legfontosabb jellemzőit, hogy a vevőkkel történő kommunikáció során tájékozottak legyünk, és megfelelő szakértelemmel közelítsük meg a felmerült kérdéseket. Tudjunk válaszolni arra, hogy milyen tartósak a termékek, hajlamosak-e a gyűrődésre, kell-e vasalni azokat, vagy lehet-e házilagosan fehéríteni. A szálanyagok jellemzőit alapanyaguk határozza meg, ezért ismernünk kell a szálanyagok eredetét, csoportosítását, hiszen az azonos csoportban található anyagok tulajdonságai hasonlóak. Pl. a mesterségesen előállított szálak között a szintetikus alapanyagú szálak, poliamid, poliészter nagyon hasonló jellemzőkkel bírnak, mindegyik szál hőre lágyuló, erős, jól bírja a koptatást, forma és mérettartó.

Ebből a két táblázatból tájékozódhatunk a szálanyagok eredet szerinti besorolásáról.

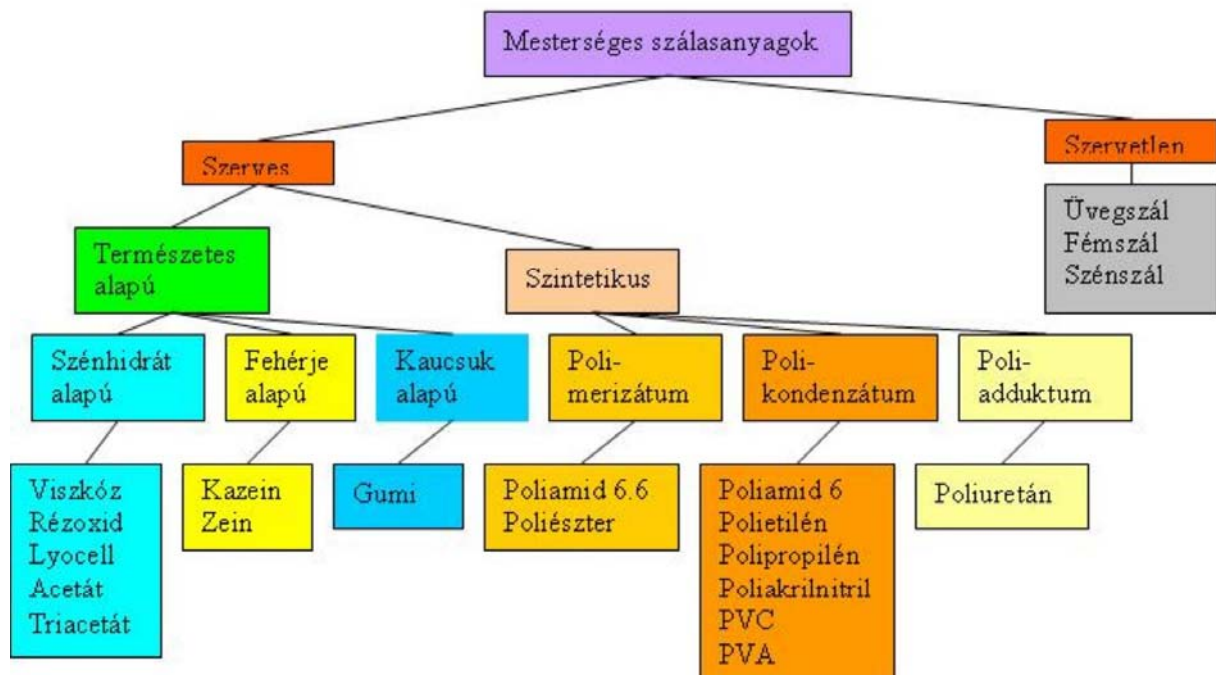
HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

2. ábra. Természetes szálak csoportosítása

MUNKA

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

3. ábra. A mesterséges szálak csoportosítása

Értelmezzünk a szálanyagok néhány fizikai tulajdonságát, amelyek fontosak a témával kapcsolatos ismeretek megszerzéséhez, a vevők szakszerű tájékoztatásához!

Fizikai tulajdonság	Értelmezése
A szálanyagok látható szerkezete	A természetes szálak a mikroszkópi képük alapján egymástól megkülönböztethetőek, de a mesterséges szálak mikroszkópi képe a szálképző nyílás keresztmetszetétől, a megszilárdulás módjától stb. függ. A termékek felületi fényét határozza meg
A szálanyagok hossza	Szálhossza kisimított, de nem nyújtott szál hossza mm-ben. A természetes szálak, ill. rostok meghatározott hosszúságúak és a szálra jellemzőek, azok keletkezési körülményei miatt egy szálanyag-fajtán belül is nagy szóródást mutatnak. A vegyi úton előállított szálak hossza megtervezhető. Befolyásolja a termék fogását, tapintását.
A szálak hullámossága	A természetes szálak növekedésüktől függően hullámosak, íveltek, a belőlük készült fonalak erősebbek, ugyanakkor több levegőt zárnak magukba, ezért jobb a hőszigetelő

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

	<p>képességük. A mesterségesen előállított szálak egyenesek, a gyártásuk során térbeli formára alakítják, terjedelmesítik azokat.</p>
<p>A szálanyagok keresztirányú mérete, vastagsága</p>	<p>Annál finomabbnak mondható egy szál minél vékonyabb, vékony jó minőségű fonal, csak vékony és egyenes átmérőjű szálakból készíthető jó minőségű, erős fonal. A természetes szálaknál az átmérő adott, a mesterséges szálaknál tervezhető a gyártás során.</p>
<p>A szálanyagok finomsága, lineáris sűrűsége</p>	<p>A szálanyagok keresztmetszete a kör alaktól lényegesen eltér, ezen kívül, üregesek szálak is vannak, amelyek összenyomhatók, így nehéz a keresztmetszetét megmérni. A szálak hosszát és a tömegét viszonyítjuk egymáshoz, és ebből tudunk következtetni a szálak finomságára.</p>
<p>A szálanyagok sűrűsége</p>	<p>A vegyi úton előállított szálak hossza megtervezhető. A szálanyagok sűrűsége a belőlük készült termékek tömegét befolyásolja. A természetes szálanyagok sűrűsége általában nagyobb, a vegyi szálaké kisebb.</p>
<p>A szálanyagok nyúlása, rugalmassága, hajlékonysága</p>	<p>A szálanyagok húzóerő hatására – a húzás irányában – megnyúlnak. Ha a szálakat két végénél fogva növekvő erővel húzzuk, azok először megnyúlnak, és csak utána szakadnak el. Amennyiben a húzóerőt nem növeljük a szálak szakadásáig – a feldolgozás és felhasználás során erre törekszünk –, a szálak csak megnyúlnak. Minél lágyabb, hajlékonyabb a szál, annál nagyobb a nyúlása.</p>
<p>A szálak hajlékonysága</p>	<p>A hajlékony szálak jól fonhatók, mert fonás közben jól egymáshoz simulnak. A könnyen hajlítható szálakból hajlékony és a hajlítást jól bíró, tartós, szép esésű termékek készülnek.</p>
<p>A szálanyagok alakíthatósága</p>	<p>Az anyagokat akkor nevezzük alakíthatónak, ha a külső hatásra bekövetkezett alakváltozás megmarad. A természetes szálanyagok kevésbé alakíthatók, általában csak hő és nedvesség együttes hatására következik be változás. Ezeket, a szálakat hidro-termoplasztikus anyagoknak nevezzük (pl. gyapjú). A vegyszálak közül elsősorban a szintetikus szálak alakíthatók hő hatására, ezért ezeket termoplasztikus anyagoknak nevezzük.</p>
<p>A szálanyagok szilárdsági tulajdonságai</p>	<p>A szálanyagok az előkészítés, fonás, szövés, kötés, kikészítés és viselés közben húzó igénybevételnek vannak kitéve, és ezt számottevő károsodás nélkül kell elviselniük. A károsodás mértéke a szál szilárdsági tényezőjével függ össze. A szálak szilárdságát a molekulaszakadás határozza meg. Minél hosszabb, rendezettebb és irányítottabb a molekula, annál nagyobb a szakítószilárdsága. A szakítószilárdságot a szálanyag elszakításához szükséges erő nagyságával fejezzük ki.</p>

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

A szálanyagok nedvességfelvétele	A szálanyagok általában nedvszívók – higroszkóposak –, vagyis környezetükből vizet képesek felvenni, ill. leadni, így az emberi test és környezete között kiegyenlítő szerepet töltenek be.
A szálanyagok hőszigetelő képessége	A szálanyagok hőszigetelő képességét a szálakba és a szálak közé zárt légzárványok biztosítják. A hőszigetelő képesség fokozható feldolgozáskor a megfelelő fonal, ill. kelmeszerkezet kialakításával, kikészítéskor a kelme bolyhozásával. Minél lazább szerkezetű a termék, annál több légzárvány keletkezik benne, annál melegtartóbb lesz.
A szálanyagok optikai tulajdonságai	A szálanyagok felülete nem minden esetben síma, a rájuk eső fénysugarakat különbözőképpen verik vissza, így fényük is különböző erősségű lesz. A természetes szálanyagok színe adott, többnyire a fehér valamely árnyalata, de a nyersszín a feldolgozás, hevítés, színezés során nagymértékben megváltoztatható. A vegyiszálak színe általában fehér vagy krémszínű, a színezőanyagot szálképzéskor is bekeverhetik.
A szálanyagok elektromos tulajdonságai	A jó nedvszívó szálanyagok kevésbé hajlamosak az elektrosztatikus feltöltődésre, ami a feldolgozásukat is hátrányosan befolyásolja. Különösen nagymértékben előfordul az alacsony nedvszívó képességű, szintetikus szálak esetében.

Pamut

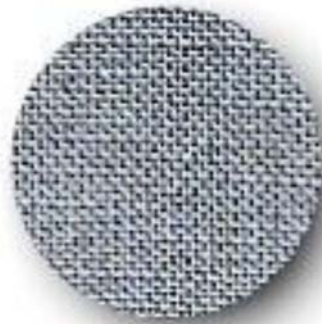
Közepes szilárdságú, kis nyúlású, jó kopásállóságú szövetek. Fonalcsúszásra – a panama- és ripsz-szövetek kivételével – nem hajlamosak. A tú által okozott mechanikai sérülésre érzékenyek. Jó a nedvszívó képességük, jól moshatók, főzhetők, tisztíthatók. Méretállandóságuk sok esetben nem kielégítő, az első mosás, nedves hőmegmunkálás hatására nagymértékben zsugorodnak. Jó hőszigetelők. Bolyhozással gypjúszerűvé tehető. Rugalmasságuk kicsi, gyűrődésre hajlamosak. Színtartóságuk általában gyenge. Hátrányos tulajdonságuk nemes kikészítéssel vagy szintetikus szálak bekeverésével javítható. A kevert vagy nemes kikészítésű termékek mérettartók, színtartók, kevésbé gyűrődnek, könnyen tisztíthatók.

4. ábra. Tarka mintás pamutszövetek²

Len

Nagy szilárdságú, kis nyúlású, kemény, merev, tömött szövetek. Nedvszívó képességük jó. Jól moshatók, főzhetők, tisztíthatók, de nedvesség hatására – főleg első kezelésnél – eléggé zsugorodnak. Színtartóságuk általában gyenge. Egyes szöveteknél nagy a fonalcsúszás. Rugalmatlan, gyűrődésre hajlamos szövetek.

5. ábra. Lenvászon

Viszkóz

Alanyaga a pamuthoz hasonló cellulóz, ezért a tulajdonságai hasonlóak. Közepes szakítószilárdságú, a pamutnál gyengébb, nedves állapotban a szakítószilárdsága a felére csökken, ezért óvatosan kell vele bánni, kíméletes kezelést igényel. Kis nyúlású szövetek, jó nedvszívók, kellemes tapintásúak. Rugalmasságuk kicsi, gyűrődésre erősen hajlamosak.

² Forrás: <http://fuggonykoltemeny.hupont.hu/10/egy-kis-szakma-textiliakrol-roviden>, 2010-10-26

6. ábra. Viszkóz szövetek³

Gyapjúsövetek

A gyapjúsövetek tulajdonságai nagyon jók. Jó a melegtartó képességük és a légáteresztő képességük. Erősen nedvszívók, nagy a nedvességtartalmuk. Kellemes fogásúak, szép az esésük. Közepes szilárdságúak, nagy a szakadási nyúlásuk, jó a kopásállóságuk, tartósak, rugalmasak. Jól formázhatók, formatartásuk a mechanikai igénybevételekkel szemben jó, ugyanakkor nem gyűrődnek. Gyakran keverik poliamid, poliészter és poliakrilnitril szálakkal. A kevert szövetek tartósabbak, jó kopásállók, kellemes fogásúak, könnyebben kezelhetők és mérettartók. A poliészterrel kevert szövetek jó éltartóságukkal tűnnek ki.

7. ábra. Gyapjúsövet⁴

Hernyóselyem

A hernyóselyem szövetek általában nagy szakítószilárdságú és közepes szakadási nyúlású szövetek. A grege-szálból készültek vékonyabb, finom, hajlékony, rugalmas, fényes, csúszós felületű szövetek. Fonalcsúszásra, foszlásra hajlamosak. Jó nedvszívó, kellemes meleg tapintású szövetek.

³ Forrás: Internet, 4szoba.hu, 2010-10-26

⁴ Forrás: <http://fuggonykoltemeny.hupont.hu/10/egy-kis-szakma-textiliakrol-roviden>, 2010-10-26

8. ábra. Selyemszövet⁵

Szintetikus selymek

A szintetikus selymek csoportjába a végtelen vagy vágott szálú poliamid és poliészter szövetek sorolhatók. A szintetikus selymek nagy szilárdságú és nyúlású, rugalmas szövetek. Hőrogzítottak, ezért nem mennek össze, vagyis mérettartók. Könnyen kezelhetők, gyorsan száradnak. Elektrosztatikus feltöltődésre hajlamosak, könnyen szennyeződnek. A sztatikus feltöltődés megfelelő appretúrával csökkenthető. Sima felületűek, csúszósak. Fonalcsúszásra hajlamosak. Szintetikus selymek: poliamid vagy poliészter filamentekből készült, zömében vászonkötésű szövetek. Egyszínű vagy nyomott mintázattal díszítettek. Könnyen kezelhető textíliák.

9. ábra. Szintetikus szövetek⁶

Kevert szövetek

A szintetikus szállal kevert gyapjútípusú szövetek csoportjába a poliamid-gyapjú, poliamid-viszkóz, poliészter-gyapjú, poliészter-viszkóz, poliakrilnitril-gyapjú összetételű fesőruházati szövetek, elsősorban férfi- fiöltöny, női ruha, szoknya- és kosztüm-alapanyagok sorolhatók.

⁵ Forrás: <http://fuggonykoltemeny.hupont.hu/10/egy-kis-szakma-textiliakrol-roviden>, 2010-10-26

⁶ Forrás: <http://fuggonykoltemeny.hupont.hu/10/egy-kis-szakma-textiliakrol-roviden>, 2010-10-26

Szilárdságuk, nyúlásuk, rugalmasságuk nagyobb, mint a hasonló rendeltetésű gyapjú-, gyapjú-viszkóz és viszkózsöveteké. Alakíthatóságuk kisebb, mint a gyapjúsöveteké, de forma- és éltartók. A szintetikus száltartalom miatt elektrosztatikus feltöltődésre hajlamosak.

10. ábra. Kevert alapanyagú szövetek⁷

A következőkben nézzünk meg néhány anyagféleséget, amelyet többféle alapanyagból is készíthetnek, viszont a jellegzetességeiket a feldolgozás, a kialakítás módja döntően meghatározza.

Bársonyok

Bársony (láncbársony, tükörbársony): sűrű száltakaróval fedett, elegáns alkalmi ruhaszövet. Egyszínű vagy nyomott mintás. Pamut-, viszkóz- és poliamidszálakból egyaránt gyártható. A szövet fénye, tapintása, esése nyersanyagonként változó. A feldolgozásánál akkor lesz szép, mély tónusú fénye, ha úgy szabjuk, hogy a száltakaró felfelé simuljon.

11. ábra. Bársony⁸

Műszőrme

⁷ Forrás: <http://fuggonykoltemeny.hupont.hu/10/egy-kis-szakma-textiliakrol-roviden>, 2010-10-26

⁸ Forrás: <http://fuggonykoltemeny.hupont.hu/10/egy-kis-szakma-textiliakrol-roviden>, 2010-10-26

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

Műszőrme: bolyhtakaróval fedett textíliák. A bolyhfelület magassága változó, 5–100 mm-ig terjed. Sokféle változatát gyártják. Az alapjelme nyersanyaga lehet: poliészter, poliakrilnitril, poliamid, viszkóz. A bolyhréteg nyersanyaga: gyapjú, alpakka, poliészter, poliamid, acetát, viszkóz. Az alapanyag és a gyártási mód sokfélesége széles választékot biztosít. Bélés, felsőruházat, játék készítésére használják. Könnyen kezelhető, jó hőszigetelő textíliák. Viselési tulajdonságaikat elsősorban a felhasznált nyersanyag határozza meg.

12. ábra. Műszőrme anyagok⁹

Műbőr

Műbőr: ruházati célra a textilhordozós műbőröket használják elsősorban. Polivinilklorid vagy poliuretán alapanyagúak. Hordozóanyaguk pamut, gyapjú, len vagy vegyi szál alapú textília (szövött, kötött, nemszött). Különböző felületi kidolgozással, 350–500 g/m² területi sűrűségben gyártják. Sportos kabátok, kosztümök készítésére használják. Díszítőelemként is elterjedtek. Jó a kopásállóságuk és szakítószilárdságuk. Vízállóak, színtartók és hajlíthatók. Eredeti tulajdonságuk -20 és +30°C között nem változik.

⁹ Forrás: <http://fuggonykoltemeny.hupont.hu/10/egy-kis-szakma-textiliakrol-roviden>, 2010-10-26

13. ábra. Műbőr méteráru¹⁰

Kötött kelmék

A kötött kelmék nagy nyúlású, rugalmas, jó légáteresztő és jó melegtartó képességű anyagok. Kellemes tapintásúak, könnyen kezelhetők, a szintetikus alapanyagúak nem gyűrődnek. A kelmék jól követik a test vonalát, ezért viselésük kényelmes. Területi sűrűségük kisebb, mint az azonos vastagságú szöveteké. Az egyes kelmék tulajdonságait a kelmeszerkezeten kívül a felhasznált alapanyagok is befolyásolják, de az előzőkben felsorolt tulajdonságokon alapvetően nem változtatnak. Leggyakrabban pamutból, gyapjúból, valamint szintetikus szálakból készítik, a poliakrilnitril alapanyagból készített kötött kelmék gyapjúszerűek, kellemes puha, lágy tapintásúak.

14. ábra. Kötött méteráru¹¹

Bélésanyagok

¹⁰ Forrás: <http://www.portico.hu/html/muborok.html>

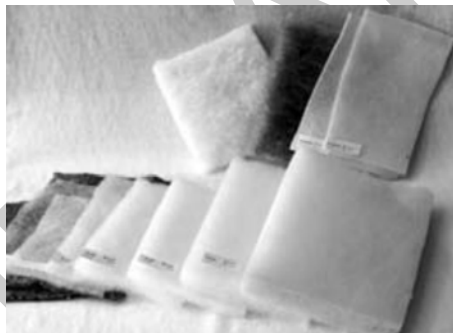
¹¹ Forrás: http://www.reatex.hu/store/index.php?main_page=product_info&cPath=205_305&products_id=4279, 2010-10-26

A bélésanyagok feladata a ruhadarabok használati értékének növelése. A ruhadarab szebb esésűvé válik, a bélésanyag megvédi az izzadságtól, kidörzsöléstől és a szennyeződéstől. A bélésanyagok kiválasztásakor figyelembe kell venni a bélés színét, nyersanyag-összetételét, területi sűrűségét, vasalással vagy gőzpréssel szembeni ellenállását. Lényeges követelmény a megfelelő méretállandóság és izzadságállóság, valamint egyes bélésfajtáknál a mosásállóság. Készülhetnek viszkóz, vagy acetát alapanyagból, esetleg szintetikus szálakból. A szintetikus szálból készített bélésanyagokat a mosócikkeknel alkalmazzák, mert ezek jól bírják ezt a kezelést.

Közbélések

A ruházati cikkek végső formájának kialakításához, erősítéséhez szükséges textíliák. A közbélésekkel szemben támasztott követelmények a következők:

- vasalással szembeni méretállandóság,
- tisztítással szembeni méretállandóság,
- formatartás,
- ismételt igénybevételekkel szembeni ellenállás,
- egyszerű feldolgozhatóság.

15. ábra. Közbélések¹²

Alapanyaguk sokféle lehet, gyakran szintetikus szál, vagy kevert, de felhasználnak pamut, viszkóz szálakat is a gyártáshoz.

A közbélések alkalmazásánál figyelembe kell venni:

- feldolgozandó textília tulajdonságait (nyersanyag, m² tömeg, felületi szerkezet, alkalmazott technológia, stb.),
- a közbélés tulajdonságait (vastagság, m² tömeg, alapanyag, merevség, rugalmasság, ragasztóbevonat sűrűsége, a ragasztó alapanyaga).

¹² Forrás: http://toptextil.hu/index.php?option=com_content&task=section&id=4&Itemid=40, 2010-10-26

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

A ruházati cikkek gyártásakor jelenleg betétként, közbélésként, rögzítőszalagként leggyakrabban rávasalható ragasztó bevonatos textilanyagokat használnak fel. A rávasalható textíliákat általában szövött, lánchurkolt és nemszött textilanyagból állítják elő. Kikészítőüzemekben vagy speciális üzemekben készülnek. A ruhaipar méterárúként tekercselve, vagy keskeny szalagokká felszeletelve vásárolja és dolgozza fel.

A ragasztó bevonatos, ún. „rávasalható textília” előállítható:

- ragasztóoldat,
- ragasztófólia,
- ragasztópor felvitelével.

Felsőruházati cikkek gyártásához főleg a ragasztóporral bevont textilanyagokat alkalmazzák. A pontszerű ragasztás lágyabb, rugalmasabb, a textilanyagok sajátosságainak jobban megfelel, a pontszerű ragasztással készült ruházati cikkek fogása textilszerűbb, de légáteresztésük romlik. Napjainkban a ruházati alkatrészek ragasztásához kizárólag hőre lágyuló szintetikus alapanyagú ragasztókat használnak.

A ragasztó alapanyaga befolyásolja az alkalmazhatóságát:

- Polietilén. Ruházati cikkek ragasztására fólia-, por alakban és rávasalható textília formájában használják mosásra kerülő cikkeknel. A mosószerekben, perklór-etilénben, benzinben nem oldódik. Főleg mosócikkeknel alkalmazzák.
- Poliamid. Por alakban és rávasalható textília formájában használják fel főleg felsőruházati cikkek ragasztásánál. Forró víz hatására duzzad. A duzzadás olyan mérvű is lehet, hogy a ragasztási kötés szétválik.
- Polivinilklorid. Fólia, paszta és por alakjában, továbbá ragasztó bevonatos textília formájában használják fel, főleg felsőruházati cikkek gyártásánál. A PVC ragasztó, ill. a ragasztóval rétegelt textília alkalmazható a mosható ruházati cikkek gyártásánál. Vegytisztítás állósága korlátozott.
- Polivinilacetát. Hőre lágyuló ragasztópapírok, címkék és felvasalható papír terítékrajz másolatok készítésére használják fel. A szerves oldószerekben oldott ragasztókat ing közbélés készítésére is használják.

Szövött betétanyagoknál az alapanyag (pamut, len, viszkóz, PES, PA, lószőrszita, gyapjú, teveszőr), a kötésmód (vászon-, atlaszkötés, sávoly), a lánchurkolt, ill. vetülékfonal-sűrűség és a fonalfinomságok változtatásával növelik a betétszövetek választékát. A lánchurkolt vagy vetülékfonalak finomságának és sűrűségének együttes változtatásával különböző anyagfajtákhoz alkalmazható mellbetétek készíthetők.

Rövidárúk

A rövidárúk a ruházati cikkek elkészítéséhez, kiegészítéséhez szükségesek, de felhasználhatók díszítési célokra is. A rövidárúk fajtái:

- Szalagok, zsinórárúk,

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

- paszományok,
- csipkék,
- hímzések,
- ruhazáró kellékek.

Szalagok, zsinórok

Szövésrel, kötésrel, fonatolással vagy nemszött kelme gyártással előállított termékek. Díszítőszalag: általános megnevezése a pamutból, selyemből vagy vegyiszálakból, szövésrel vagy kötésrel készült mintás szalagoknak.

Farkasfog: pamut, viszkóz alapanyagból vagy fémszálakból gyártott cakkos termék. Szélessége a felhasználási céltól függően változó. Szegésre és díszítésre alkalmas.

16. ábra. Farkasfog¹³

Díszítőzsinór: egy- vagy többszínű, keskeny, hullámos szalag. Vegyiszálakból vagy pamut alapanyagból készül. Népviseletek és gyermeköltözékek díszítésére használható.

Gumiszalag: gumiszálak vagy elasztomerek befonása révén erősen nyújtható szalag. Gomblyukszalag: széles gumiszalag, a szalag közepén gomblyukkal.

Lámaszegő: élénk színekben gyártott kellék. Népviseleti ruhák készítésénél használatos.

Rögzítőszalag vagy szegélyszalag: vászonkötésű, 1cm széles pamut vagy viszkóz alapanyagú szalag. Szegélyek, kihajtók és gallérok erősítésére szolgál.

¹³ Forrás: Internet, forum.kutya.hu, 2010-10-26

Moaré-szalag: hullámos erezetű kalap- vagy díszítő kötőszalag. Alapanyaga pamut vagy vegyi szál. Köpperszalag: szegélyek megerősítésére használatos sávolykötésű szalag pamutból vagy viszkózból. Ripsz-szalag: kidomborodó bordázatú szalag. Pamut vagy viszkóz alapanyagból készül. Díszítésként vagy övbélésként alkalmazzák.

Ferdepánt szalag: átlósan szabott, különböző szélességű és alapanyagú szalag. Egyszínű vagy mintás változata sima varráshoz vagy szegéshez használható.

Bársonyszalag: száltakarós felületű. Selyemből vagy viszkózból gyártott, alkalmi ruhák díszítésére használatos.

Lyukasztott szalag: ragasztó bevonatos betétszalag előlyukasztott szélességgel és varrásráhagyással. A lyukasztás vonala gazdaságos feldolgozást tesz lehetővé.

Fonatos szalag (tressz vagy linci): a fonalak szalmafonathoz hasonlóan, ferdeszögben keresztezik egymást. Pamutból vagy viszkóz alapanyagból készül fehér és fekete színekben. Szegélyként vagy szegéshez használják.

Fehérnemű-pikó: egyik szélén hullámosan kialakított 6–8 mm széles szalag.

Vállszalag vagy düsessz: viszkózlánccal, pamutszélekkel gyártott atlaszkötésű szalag. Színoldala nagyon fényes. Női fehérneműk díszítésére és vállpántként használják.

Paszományok

Fonalakból, cérnákból és zsinórféleségekből összefont és összevarrt ruhadíszek.

Bojtok: a keskeny körkerületre összefogott láncfonalak összefoglaló neve. Viszkózból, selyemből vagy gyapjából készül.

Díszzsinórok: különböző erősségű viszkózból, pamutból vagy szintetikus szálakból készült hengeres fonatolt termékek. Felhasználják ruházati kellékekhez, lakástextíliákhoz és sportcikkekhöz.

Rojtok: selyemből, viszkózból kézzel készített nagyon értékes termékek. Bojtokat, zsinórokat és díszzsinórokat kombinálnak egymással.

Rozetták: olyan díszítőelemek, amelyeket egyenként alkalmaznak, és díszítőkelmék kombinációjából állnak.

Sujtás: selyemből vagy viszkózból készült, alakítható, kettős bordázatú lapos zsinór. Ünnepi öltözetekhez alkalmazzák. A sujtás régi magyar díszítő eljárás. Így nevezték a dolmány, a mente és a nadrág lapos zsinórzattal való díszítését. Készítésével a kézműves paszományos szakma foglalkozik.

Csipkék

A textilipar legfinomabb termékei. Olyan áttört, lyukacsos anyagok, amelyeknek szerkezete a díszítményt is adja. A csipke finom anyagával, mintáinak művészi szépségével és változatosságával az összes díszítőelem közül kiemelkedik. A csipkekészítés és -felhasználás fénykora a XVI-XVIII. századra tehető. A reneszánsz-, a barokk- és a rokokókorban a női és férfi öltözék jellegzetes kiegészítője. Korunk csipkéje a legváltozatosabb mintázattal készül, amely lehet régi stílusirányzatú vagy modern. A csipkék készíthetők kézzel vagy géppel, esetleg mindkét eljárás együttes alkalmazásával. Ruházati szempontból jelentős csipkék:

- a fehérnemű- és ruhacsipkék,
- a tüll,
- a maratott csipkék.

Fehérnemű- és ruhacsipkék: változatos mintákkal, a mindenkori divatszínekkel készítik. Nyersanyaga leggyakrabban szintetikus szál vagy elasztomer. Alkalmi ruhák, női fehérneműk, melltartók, fűzők, menyasszonyi ruhák díszítésére használják.

Tüll: minta nélküli, nagyon finom, lyukacsos textília, amelyen a fonalak hatszögletű, méhsejtszerű vagy háromszögletű elrendezést mutatnak. Nyersanyaga pamut-, viszkóz- vagy szintetikus szál. Fehérneműk, női ruhák, női kalapok díszítésére használják.

Maratott csipke: a megfelelő alaptextíliára hímzéssel készül a mintázat, majd az alapot maratással eltávolítják.

Hímzések

Hímzésen olyan eljárást értünk, amikor sima alapanyagot fehér vagy színes fonalakkal díszítünk. A hímzés jellegét az alkalmazott öltésfajta határozza meg (lapos-, lánc-, keresztöltés stb.). A hímzéseket elsősorban népművészeti ruhák díszítésére használják. A felhasználható díszítőmotívumok forma- és színvilága rendkívül gazdag, gyakran művészi szépségű. A mindenkori divatirányzatnak megfelelően díszítésként alkalmazható fehérneműkön, gyermekruhákon, női ruhákon és sportruházati cikkeken.

Ruhazáró kellékek

A ruhazáró kellékek lehetnek gombok, kapcsok, patentok, húzózárok, stb. Ezek díszítésre is alkalmasak.

Gombok: Nagyságát a mm-ben mért átmérő alapján adják meg. A gomb alakja lehet kerek, ovális, szögletes, gömbölyű, lapos, stb., a gombokat felvarrhatják belecsiszolt vagy hozzákapcsolt fülekkel, mélyített cérnavezető lyuk, vagy a két, három, négy lyuk segítségével.

A poliésztergombok hő- és mosásállóak, a ruházati ipar bármely területén, de elsősorban ingekre, blúzokra, fehérneműkre használják, többek között gyöngyház- és szaruutánzatként.

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

A poliamidgombok nagyobb szín- és formaválasztékban szerezhetőek be. Bármilyen természetes anyag utánozható velük. Felhasználják a női, a férfi- és fiú-felsőruházat területén, valamint sport- és szabadidő-ruhákhoz. A hőre lágyuló műanyagból készült poliészter és poliamid gombok a teljes gombfelhasználás felét kiteszik. A sárgarézből, nikkelből vagy alumíniumból készült, vésett vagy lyukasztott felületű fémgombokat blézerekhez, farmerekhez, kötött mellényekhez és népviseleti öltözékekhez használják.

A legkülönösebb fajtákból készülő fagombok könnyűek és érzékenyek a hővel és a nedvességgel szemben. A kötött- és a sportruházat területén alkalmazzák őket.

A bőrből és bőrutáncból készült gombok érzékenyek a nedvességgel és dörzsöléssel szemben. Bőr- és sportruházathoz, valamint kötött zakókhoz használják.

A kagylóból készült gyöngyház gomb egyenetlen, csillogó felületével értékes díszgomb. Hő- és fényálló, a női felsőruházat és fehérneműk területén alkalmazzák.

Jelentőségükből egyre inkább veszítenek az elefántcsont, a szaru-, a porcelán-, a plexiüveg, a teknősbéka és a bivalyszaru gombok. Helyettük inkább szintetikus anyagból készítenek gombokat.

Húzózár: A gomb mellett a legfontosabb ruházáró kellék. A könnyű és finom anyagokhoz műanyag fogazat illik. A nadrágok cipzárjánál a biztonságos záródást egy „fékszerkezettel” oldják meg. A sport húzózárok fémből készülnek, szélesek és stabilak. Egy- és kétoldalon nyitható húzózárokat a sport- és szabadidő-ruházatban használnak.

Francia kapocs: Nejlönhorgával és ellendarabjával, a nejlonakasztóval együtt akasztós kapocsnak nevezzük. A különböző nagyságú, és kivitelű akasztók és fülek a nadrágok, szoknyák, ruhák, fűzők és melltartók kellékei.

Patent: Fémből vagy műanyagból állítják elő, és különböző méretekben kapható. A varrás nélkül rögzíthető patent praktikus és gazdaságos.

Kapcsok és csatok: Fémből, bőrből vagy műanyagból készülnek. Ezeket keskeny, kis alkatrészekben nadrágtartón, öveken vagy kezelőkön alkalmazzák.

2. Textíliák kezelhetősége

A textíliák, és a belőlük készült termékek használati értékéhez hozzátartozik a kezelhetőségük is. Ha drága, bonyolult a termék kezelhetősége, akkor ez csökkenti az értékét, hiszen minden egyes kezelés jelentős összegbe kerül. A kezelés módját elsősorban a szálfajta határozza meg, de befolyásolhatja a fonal-, a szövetszerkezet, az alkalmazott kikészítési eljárások. A kezelési utasításokat a termékhez szokták elkészíteni, annak jellemzőit figyelembe véve. A kezelési utasításokat a kezelési próbán szokták megállapítani. A jelzések figyelembe vétele nem kötelező, de ajánlott. Javaslatot jelentenek a termék kezelhetőségére, és garantálják, hogy az adott kezelés nem károsítja azt.

A textíliák kezelési jelképei egy, a termékre valamiképpen ráerősített, ma már szabványosított ábrarozattal vannak megadva a felhasználók számára. A textíliák kezelési útmutatóját a kódjelzések segítségével lehet megadni.

Öt jelképet kell elhelyezni egy sorban a következő sorrend szerint:

1. mosás (nedves kezelések)
2. fehérítés
3. szárítás
4. vasalás
5. vegytisztítás.

A mosás jelképe a vízzel teli kád, amelyben a mosási hőmérsékletre utaló számok találhatóak, illetve egyéb kiegészítő jelzések is kapcsolódhatnak hozzá.

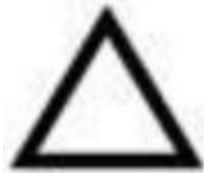
17. ábra. A mosás jelképe

A kezelésnél megengedhető maximális hőfokot a jelképbe beírt számérték mutatja, (°C-ban értendő, de a mértékegységet nem kell feltüntetni) ez terjedhet 30°C-tól, 95°C-ig. Vannak olyan textíliák, amelyek mosásánál a kézi mosást kell alkalmazni, ilyenek a nem filcmentesre kikészített gyapjú, hernyóselyem. Ezeknél a kézi mosást a kádba benyúló kéz jelképezi, és egyben langyos, kézmeleg mosási hőmérsékletet is jelent. A tilos kezelést a jelkép áthúzásával, a kímélő kezelést a jelkép aláhúzásával, míg a speciálisan kímélő kezelést a két aláhúzott vonallal jelölik.

Fehérítés

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGÉTSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

Egyenlő oldalú háromszög – a mosás alatt, illetve után végrehajtandó fehérítés jelképe. Korábban Cl (klór) betűjelet helyeztek el a háromszögben, ami a klóros fehérítést tiltotta, de ma már más fehérítőszer is széles körben használatosak, így a betűket nem kell a háromszögbe írni.

18. ábra. A fehérítés jelképe

Az üresen maradt háromszög bármilyen fehérítőszer alkalmazását megengedi. Ha valamilyen okból nem engedélyezhető a fehérítőszer alkalmazása, akkor a háromszög jelképet áthúzott formában kell alkalmazni.

Szárítás

A négyzetben található kör a dobos szárítógépet jelképezi, a dobban elhelyezett pontok a szárítási hőmérsékletre utalnak. Egy pont a kímélő szárítás, alacsonyabb hőfokon (kb. 50°C), a két pont, a normál szárítás, magasabb hőfokon (kb. 70°C).

19. ábra. A szárítás ruhaszárító gépben

Amennyiben a dobos szárítás tilos az ábrát át kell húzni. A kényes anyagoknál ne alkalmazzuk a dobos szárítást, azokat a textíliákat függesztve, vagy fektetve kell szárítani.

Vasalás

A vasalás jelképe egy vasaló ábrája, a benne lévő pontok adják meg a maximális vasalási hőmérsékletet, egy pont 110°C, két pont 150°C, három pont 200°C.

20. ábra. A vasalás jelképe

Amennyiben a vasalást megtiltják a vasalás ábráját két vonallal, át kell húzni.

Vegytisztítás

A vegytisztítás jele kör, az alkalmazható oldószerre a körben elhelyezett betű utal. A korábbi „A” jelzés, ami minden oldószer használatát megengedte, megszűnt. Az „F” betű a tisztításra alkalmas szénhidrogének, a „P” betű a perklór-etilén (tetraklór-etilén) alkalmazását és az „F” betű által engedélyezett oldószerek használatát is engedélyezi.

21. ábra. A vegytisztítás jelképe

A kör alatt elhelyezett 1 vonal itt is kíméletes, a 2 egymás alatti vonal fokozottan kíméletes kezelésre hívja fel a figyelmet.

Ruházati anyagok kezelése

Pamut

Főzésálló, a fehér termékek 95°C-on moshatók, a színes termékeknél alacsonyabb hőfokot kell választani, mert a színezőanyagok nem bírják a magas hőmérsékletet. A sötétárunknál 40°C-os kezelés használható. A fehér termékeknél a klóros fehérítés alkalmazható, mert a pamut alapanyaga nem károsodik. A színes áruknál a klóros fehérítés nem alkalmazható. A szárítógépen történő szárítás estén a normál hőmérsékletű szárítás alkalmazható. Nem száríthatók a zsugorodásra hajlamos textíliák. A vasalási hőmérséklet 200°C-on történhet, a vasaló jelképében a három pont szerepelhet. A vegytisztításnál a pamut nem érzékeny, a perklór-etilén alkalmazható, a vegytisztításnál a "P" betűt alkalmazhatjuk.

Len

A len anyagok jól moshatók, a színes termékek 60°C-on kezelhetők. A klóros fehérítést jól bírják, ezért alkalmazhatók. A dobos szárítógép megengedett, normál programmal, a jelképben két pont szerepelhet. A vasalásnál magas hőfok használható, a vasaló jelképében három pont szerepelhet. A perklór-etilénes vegytisztítás megfelelő, a jelképben a "P" betű szerepelhet.

Gyapjú

A gyapjú mosásánál a kézmeleg víz, illetve a kézi mosás ajánlható, a gépi mosás csak a nemezelődés gátló kikészítésű termékeknél megfelelő. Kíméletes körülmények között mossuk, semleges kémhatású, gyapjú mosószerrel. Fehéríteni klóros fehérítőszerrel tilos, ezért a fehérítés jelét át kell húzni. A dobos szárítógépben, a napon, fűtőtesten ne szárítsuk! A szárítás jelét át kell húzni! Vasalni a gyapjút csak alacsony hőmérsékleten lehet, gőzzel, vagy nedves ruhán keresztül vasaljuk! A vasalás jelében az egy pont megfelelő. A gyapjú termékeknél hagyományosan alkalmazzák a vegytisztítást, itt vannak olyan termékcsoportok, ahol csak a vegytisztítás alánlható. Ilyenek például a kabátok, öltönyök. A gyapjú perklór-etilénnel vegytisztítható.

Hernyóselyem

A hernyóselyem termékeknél legcélszerűbb a vegytisztítás, de a mosásnál is csak a kézi mosás javasolható, finom mosószerrel. Hideg vizes öblítést célszerű használni, esetleg híg ecetsavas öblítés is használható. Klóros fehérítőszerrel tilos fehéríteni, mert károsítja! A fehérítés jelét át kell húzni! Se szárítógépben, se a napon ne szárítsuk! Ennél szintén áthúzott jelet alkalmazzunk! Lehetőleg a fonák oldalon vasaljuk, közepes hőfokon, vigyázni kell, mert a rácseppenő víz, foltot hagy rajta! A vasalás jelében két pont legyen! A különösen érzékeny termékeket vegyileg kell tisztítani, a perklór-etilén alkalmazható!

Viszkóz

A mosásnál kíméletes körülmények között kell kezelni, mert a szakítószilárdsága nedves állapotban a felére csökken. A mosás 40°C-on történhet. A fehéráruk a klóros szerekkel fehéríthetők, de a színes termékek estében ezt meg kell tiltani, a jelet át kell húzni! A szárítódobos szárítás nem alkalmazható, mert a viszkóz nagyon gyűrődik! Vasalni közepes hőfokon lehet, a vasalás jelképében két pont legyen! A perklór-etilénes vegytisztítás alkalmazható!

Szintetikus szálak

A szintetikus szálak általában könnyen kezelhetők, nincs szükség magas hőmérsékletre a mosásnál, általában 40°C-on, kíméletesen moshatók. A klóros fehérítés nem alkalmazható, mert károsítja a szálakat! Gyorsan száradnak, a dobos szárítás, a magas hőmérséklet miatt nem alkalmazható, de nincs is rá szükség! Nem gyűrődnek, sokszor a vasalás el is maradhat, de ha szükséges, akkor mindenképpen alacsony hőfokon, gőz nélkül vasaljuk! A perklór-etilénes vegytisztítás alkalmazható!

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

Kevert szálak

A kevert szálaknál a kezelhetőséget a legérzékenyebb szálra kell meghatározni, ehhez kell igazítani, hogy semmiképpen ne károsodjon a termék!

Bőrök tisztítása

A bőr egy természetes anyag, ami lélegzik, felveszi a környezet nedvesség tartalmát, ha párák a levegő, kiszárad, ha tartósan nap vagy meleg éri! Ilyenkor elveszti a természetes nedvességtartalmát és kiszárad, berepedezik. Ezt meg kell előzni! A bőr ápolásával meg lehet akadályozni, hogy a bőr kiszáradjon, megrepedezzen. Az egyes bőrtípusok ápolási igénye függ a bőr típusától, színétől, az abból készült termék konstrukciójától és esetleges funkcióitól. A bőrök tisztítását és ápolását kizárólag kifejezetten erre a célra kifejlesztett bőrápoló szerekekkel végezzük el, esetleg bízzuk szakemberre. A különböző bőr típusokhoz mindig kifejezetten az adott bőr típushoz ajánlott szert tanácsos használni.

FONTOS: A rendszeres, takarékos bőrápolás jobb, mint a ritka, de bőséges. A bőrt minden ápolás előtt tisztítani kell, hogy a szennyeződések ne fixáljuk az ápolóval! Semmiképpen nem szabad oldószer és szilikon tartalmú szereket használni, mert ezek jelentős károkat okozhatnak! Az erős vegyszerekkel vizet vonunk el a bőrből, az akár visszafordíthatatlanul is károsíthatja a festése mellett az anyagát is.

Velúr-, és nubukbőr

A bársonyos felületű bőrök estében a feltávolítást végezhetjük megfelelő radírral. Vigyázzunk arra, hogy csak a felszínen keletkezett foltot dörzsöljük radírral. Nem megfelelő alap impregnálás esetén a folt átszivároghat, ilyen esetben nem tudjuk kiradírozni a foltot, a dörzsöléssel könnyen kilyukasztjuk a bőrt. Vegyi folttisztítás a porusokból is képes kiszedni a szennyeződések.

Ápoláshoz használjuk új, még tiszta színű cipő esetén a színtelen velúr sprayt, vagy műanyag flakonos terméket, kifakult, régebbi lábbelink ápolásához a megfelelő színű ápolószert. Ezen anyagok nem festékek, csupán színélénkítő szerek. Árnyalatbeli különbségeknél ne féljünk akár a címke szerinti sötétebb színű szert használni.

Műbőrök

A műbőrök higiéniai tulajdonságai nem érik el a kívánatos szintet, tartósságuk gyengébb a bőrhöz viszonyítva. Előnyként említhető viszonylag alacsony áruk és többnyire jó vízállóságuk. Ápolás szempontjából nem igényelnek nagyobb odafigyelést.

Összefoglalás

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

A kereskedelemben nagyon sokféle termékkel találkozhatunk, feladatunk, hogy minél jobban megismerjük ezeket, tulajdonságaikat, alkalmazási területeiket, viselési jellemzőiket, kezelhetőségüket. Figyelemmel kell lennünk arra, hogy az adott termék használhatósága milyen, hogy minél többet tudjunk róluk.

Összefoglalásként válasz a feltett kérdésre

A vevővel folytatott kommunikációban felmerülő kérdésekre, csak megfelelő tanulással, tapasztalattal tudunk válaszolni. Mindig mérlegelni kell, hogy az adott termék jellemzőit milyen tényezők befolyásolhatják! Ismerni kell a kezelési jelzéseket, ennek alapján szakszerű tájékoztatást tudunk nyújtani a termék kezelhetőségéről.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. feladat

Készítsenek, csoportmunkában kártyákat, majd ezek segítségével gyakorolják a vásárlókkal történő beszélgetéseket!

A kártyákon a vállalkozó és a vásárló között lezajló beszélgetés lehetséges mondatai szerepeljenek. A csoportok feladata a mondatok helyes sorrendjének felállítása, az esetleges oda nem illő mondatok kiválasztása.

2. feladat

Keressen, a saját ruhadarabjain, vagy az Interneten termékekhez kapcsolódó, kezelési jelzéseket, és értelmezze azokat!

Megoldás

1.

Számmal jelölt az eladó, betűvel jelölt a vásárló.

1. Jó napot kívánok, miben segíthetek?

a) Jó napot kívánok! Szeretnék Önöknél nadrágot vásárolni!

2. Milyen nadrágra gondolt? Hétköznapi, vagy alkalmi viseletre?

b) Hétköznapi viseletre.

3. Milyen anyagból szeretné megvásárolni? Tudok ajánlani gyapjúból, vagy pamutból?

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

c) Téli viseletre lenne szükségem, melyiket ajánlaná?

4. Ebben az esetben a gyapjú lenne a megfelelő! Vannak kevert szálás termékeink is, amelyeknek könnyebb a kezelése, ajánlhatom azt is?

d) Természetesen az is megfelel.

5. Mutathatok néhány darabot? Milyen színre gondolt?

e) Igen, köszönöm, valami sötétebbre gondoltam!

6. Kérem, hogy nézze meg ezeket, az ön méretére megfelelő lesz a 48-as méret!

f) Szeretném ezt a kettőt felpróbálni! Merre van a próbafülke?

7. Itt rögtön balra megtalálja!

g) Segítene nekem a termék kezelhetőségével kapcsolatba! Lehet-e otthon mosni a terméket?

8. Rögtön megnézem a kezelési jelzéseket a terméken! Igen ezt a terméket 40 °C-on lehet kézzel mosni.

h) Köszönöm! Megyek, megpróbálom!

Tiltott mondatok:

Jó napot! Mi a probléma?

Várnia kell! Látja, hogy másik vendéggel foglalkozom!

Remélem, hogy nálunk veszi a terméket!

Bár Te vagy az idősebb, de könnyebb lenne szót érteni, ha tegeződnénk!

Hát! Magamnak nem vennék ilyen divatjamúlt darabot!

Mi nem tudunk a vevők kívánságaihoz alkalmazkodni.

Viszlát!

2.

22. ábra. Kezelési jelzések bevarrt címkén

- 100% pamut alapanyagú termék.
- 30°C-on mosható, gépi mosással.
- Alacsony hőfokon vasalható.
- Vegytisztítható, perklór-etilénnel.
- Klóros fehérítőszer nem alkalmazható.
- Dobos szárítás nem alkalmazható.
- A kezelési jelképek sorrendje nem megfelelő!

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

ÖNELLENÖRZŐ FELADATOK

1. feladat

Magyarázza meg az alábbi jelképsorban szereplő jelképek jelentését!

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

2. feladat

Ismertesse a pamutzövetek viselési tulajdonságait!

3. feladat

Írja a szálak mellé a megfelelő jellemzőket! Válogasson a következő tulajdonságok közül!

Hőre lágyuló, legerősebb a természetes szálak között, a napfény erősen károsítja, lúgban főzhető, kiváló hőszigetelő.

Pamut: _____

Gyapjú: _____:

Len: _____

Szintetikus szálak: _____

Hernyóselyem: _____

4. feladat

Írjon példát, hogy hol alkalmazhatók a poliamid és a polietilén ragasztóval ellátott közbélések!

HOGYAN ÉPÍTHETJÜK BE AZ ELADÁSI BESZÉLGETÉSBE A RUHÁZATI ANYAGOKRÓL SZERZETT ISMERETEINKET?

5. feladat

Szakszerűen egészítse ki a következő meghatározást!

Egyenlő oldalú..... - a mosás alatt, illetve után végrehajtandójelképe. Korábban Cl (klór) betűjelet helyeztek el a....., ami a klóros fehérítést tiltotta, de ma már másis széles körben használatosak, így a betűketa háromszögbe írni.

6. feladat

Magyarázza meg, hogy mit értünk a szálanyagok alakíthatóságán!

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Mosás: gépben, vagy kézzel legfeljebb 40 °C hőmérsékleten. Mechanikai hatás csökkentett, öblítés, centrifugálás óvatosan. Kíméletes kezelés.

Fehérités: klórtartalmú oxidálószer alkalmazható.

Dobos szárítás: kímélő programmal. (alacsony hőmérséklet)

Vasalás: a kezelés során különös elővigyázatra van szükség. A vasaló hőmérséklete a szokásos legkisebb (max. 110°C) legyen.

Vegyztisztítás: vegyztisztítás szénhidrogénekkal. Tisztításkor bizonyos óvatosság szükséges, de korlátozott a víz-, segédanyag-hozzáadás, a mechanikai hatás és alacsonyabb a szárítási hőmérséklet.

2. feladat

A pamutszövetek közepes szilárdságúak, kis nyúlásúak, jó kopásállóságúak. Fonalcsúszásra – a panama- és ripsz-szövetek kivételével – nem hajlamosak. A tű által okozott mechanikai sérülésre érzékenyek. Jó a nedvszívó képességük, jól moshatók, főzhetők, tisztíthatók. Méretállandóságuk sok esetben nem kielégítő, az első mosás, nedves hőmegmunkálás hatására nagymértékben zsugorodnak. Jó hőszigetelők. Bolyhozással gyapjúszerűvé tehető. Rugalmasságuk kicsi, gyűrődésre hajlamosak. Színtartóságuk általában gyenge. Hátrányos tulajdonságuk nemes kikészítéssel vagy szintetikus szálak bekeverésével javítható. A kevert vagy nemes kikészítésű termékek mérettartók, színtartók, kevésbé gyűrődnek, könnyen tisztíthatók.

3. feladat

Pamut: lúgban főzhető

Gyapjú: kiváló hőszigetelő

Len: legerősebb a természetes szálak között

Szintetikus szálak: hőre lágyuló

Hernyóselyem: a napfény erősen károsítja

4. feladat

- Polietilén. Ruházati cikkek ragasztására fólia-, por alakban és rávasalható textília formájában használják mosásra kerülő cikkeknel. A mosószerekben, triklóretilénben, benzinben nem oldódik.
- Poliamid. Por alakban és rávasalható textília formájában használják fel főleg felsőruházati cikkek ragasztásánál. Forró víz hatására duzzad. A duzzadás olyan mérvű is lehet, hogy a ragasztási kötés szétválik. Főleg a vegytisztításra kerülő termékeknel alkalmazzák.

5. feladat

Egyenlő oldalú **háromszög** – a mosás alatt, illetve után végrehajtandó **fehérítés** jelképe. Korábban Cl (klór) betűjelet helyeztek el a **háromszögben**, ami a klóros fehérítést tiltotta, de ma már más **fehérítőszerek** is széles körben használatosak, így a betűket **nem kell** a háromszögbe írni.

6. feladat

A szálanyagok alakíthatósága:

Az anyagokat akkor nevezzük alakíthatónak, ha a **külső hatásra bekövetkezett alakváltozás megmarad**. A természetes szálanyagok kevésbé alakíthatók, általában csak hő és nedvesség együttes hatására következnek be változások. Ezeket, a szálakat hidro-termoplasztikus anyagoknak nevezzük (pl. gyapjú). A vegyiszálak közül elsősorban a szintetikus szálak alakíthatók hő hatására, ezért ezeket termoplasztikus anyagoknak nevezzük.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Diamantné Kovács Zsófia – Kozma Edit: Módszertani segédanyag: Üzletvitel a könnyűiparban című modul, tanításához és értékeléséhez – NSZFI 2008.
- Hauck Mária – Zubonyai Ferencné: Ruhaiipari anyag és áruismeret, Műszaki Könyvkiadó, 2004.
- Ruházati szakismeretek, Magyar Divatintézet – Göttinger Kiadó, 1998.

AJÁNLOTT IRODALOM

- Hauck Mária – Zubonyai Ferencné: Ruhaiipari anyag és áruismeret, Műszaki Könyvkiadó, 2004.
- Ruházati szakismeretek, Magyar Divatintézet – Göttinger Kiadó, 1998.

A(z) 0008–06 modul 004–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 341 01 0010 31 05	Ruházati eladó
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
24 óra

MUNKANYELV

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1–2008–0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210–1065, Fax: (1) 210–1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató